

Alminnelige kontraktbestemmelser om utførelse av kranarbeider

---

Vedtatt 24.04.1970 av Kranutleiersnes Landsforening
Revidert 10.06.1978
Revidert 27.05.1984
Revidert 01.06.1985
Revidert ASKOM 98

Alminnelige kontraktsbestemmelser om utførelse av kranarbeider

Vedtatt 24.4.1970 av Kranutleierens Landsforening med senere revisjoner

Alminnelige Skandinaviske kontraktsbestemmelser for Mobilkranarbeide - ASKOM 98.

Utarbeidet til sammen av:

Svenska
MOBILKRANFÖRENINGEN

Kranutleierens
Landsforening

Disse kontraktsbestemmelser er ansett til og brukes ved utleie av kraner med fører, og er dermed av oppdragsgiveren beordret til å gjelde arbeid i form av løft m.m. På grunn av forskjeller i Sverige og Norge er det noen mindre avvikende regler hva gjelder ansvarsbegrensninger og forsikringer.

1. Definisjoner

I disse bestemmelser forstås med:

1.1 Arbeid: En hver art av arbeid med kran og all transport i tilknytning til dette.

1.2 Avtale/Kontrakt:

En muntlig eller skriftlig avtale (underskrevet kontrakt, møteprotokoll, bestillingsdokument, ordrebekreftelse, tilbud/aksept) om utførelse av et arbeide.

1.3 Oppdragsgiver:

Den part som har bestilt et arbeid, og/eller den part som skal betale for arbeidet hvis det er en annen, samt den part som på arbeidsplassen skal ha utført et arbeid.

1.4 Kranutleier:

Den part som etter mottatt bestilling, innlagt anbud eller på annet grunnlag skal utføre arbeid på arbeidsplassen.

1.5 Timesarbeid:

En kontrakt der kranutleieren skal ha godtgjørelse i henhold til timepris, eksklusiv merverdiavgift.

1.6 Fast pris (fast anbud):

En kontrakt hvor kranutleier skal utføre et av oppdragsgiver klart definert arbeid, der kranutleieren skal ha betalt en avtalt totalpris, eksklusiv merverdiavgift.

1.7 Tilleggsarbeid:

Arbeid ut over det opprinnelig bestilte.

2. Kontraktsbestemmelsenes gyldighetsområde

2.1 Bestemmelsene gjelder i kontraktsforholdet mellom oppdragsgiver og kranutleier.

2.2 Bestemmelsene gjelder uten endringer eller tillegg med mindre slike endringer og tillegg er skriftlig avtalt mellom partene.

2.3 Bestemmelsene gjelder for løft med kran og annet arbeid, transport, lasting, lossing, flytting og rigging, samt annet arbeid i tilknytning til dette.

3. Timesarbeid

3.1 Ved alle oppdrag hvor der det ikke er inngått særskilt avtale om fast pris skal betaling beregnes pr. time etter disse bestemmelser.

3.2 Betaling pr. time beregnes etter kranutleierens prisliste der slik foreligger og ikke annet er avtalt. Kranutleierens prisliste eller særskilt avtalt timepris gjelder med mindre det, etter at avtalen ble inngått, oppstår uforutsette utgifter som normalt omfattes av timeprisen.

3.3 Avtalt timepris inkluderer:

- Bestilt kran med vanlig utstyr.
- Lønnskostnader for kranfører.
- Kostnader for ordinært drivstoff og smøring.
- Administrasjonsutgifter og fortjeneste.
- Utgifter til pliktig forsikring.

3.4 Øvrige kostnader - så som transport, lasting, lossing, transport av nødvendig utstyr ut over det vanlige som følger med kranen, kostnader ved særskilt bestilt utstyr og transport av dette, eventuell eskorte, overtidsbetaling, skift- og andre lønnstillegg, kost og losji-, reise- og andre oppholdsutgifter for kranutleierens personale, lønnskostnader for ekstramannskap, riggerutgifter, kostnader for nødvendige tillatelser og eventuelle befaringer - belastes i tilfellet separat i henhold til kranutleierens prisliste, etter regning, eller ved annen beregningsmåte dersom slik annen beregningsmåte er avtalt mellom partene.

3.5 Leietiden regnes fra det tidspunkt kranen forlater kranutleierens område eller annen avtalt plass, og til kranen er tilbake på samme sted eller en annen avtalt plass. Påbegynt time regnes som hel time. Minste leietid er 3 timer.

4. Prisbestemmelser – fast anbud

4.1 Har kranutleieren tilbudt fast pris (fast anbud) på arbeidet og intet særskilt er avtalt, omfatter anbudsprisen:

- Alle kostnader for kranen med vanlig utstyr og nødvendig tilleggsutstyr som oppdragsgiver har bestilt, transport av kranen med utstyr, eskorte og eventuell følgebil, samt lasting og lossing.
- Kostnader til smøring og drivstoff
- Samtlige lønnskostnader til kranfører
- Administrative utgifter og fortjeneste
- Kostnader til forutsigbare offentlige tillatelser til transport og oppstilling.

4.2 Betaling for kostnader ut over det som følger av pkt. 4.1 Beregnes som tillegg etter reglene i pkt. 3.4. Merkostnader som er påløpt på bakgrunn av at oppdragsgivers beskrivelse av oppdragets art eller omfang har vært uklar eller tvetydig, beregnes på samme måte, herunder også merkostnader som faller inn under pkt. 4.1 a)-d). Oppdragsgiver skal også dertil betale for ikke planlagt ventetid.

4.3 Kranutleier er videre berettiget til å kreve betaling for utgifter som påløper på grunn av at det oppstår hindringer, ventetid eller vanskeliggjøring av arbeidet, når dette er utenfor kranutleierens kontroll.

4.4 Betaling for tilleggsarbeid ut over det den faste prisen omfatter beregnes etter reglene i pkt. 3.

4.5 Kranutleieren har rett til regulering av den faste prisen for samtlige ikke forutberegnelige kostnadsøkninger som oppstår etter avtaletidspunktet og som beror på omstendigheter utenfor kranutleierens kontroll.

5. Oppdragsgiverens opplysningsplikt m.v

5.1 Oppdragsgiveren er ansvarlig for at de opplysninger som meddeles kranutleieren og som danner grunnlaget for kontrakten, hva enten det dreier seg om anbuds- eller tidesarbeid, er fullstendige og korrekte.

5.2 Følgende spesifikasjoner må alltid angis av oppdragsgiver:

Oppdragsgiverens navn, eier av godset, mottaker, arbeidsplass, opplastingsplass, godsets art, vekt, verdi, mål, løftehøyde, tid for henting og levering, godsets størrelse (lengde, bredde og høyde), tidspunkt for start av arbeidet, samt om det kreves særskilt forsikring.

Dertil må oppgis: Om det foreligger spesielle hindringer, risiko eller forhold som hindrer eller vanskeliggjør transport eller løft, eller om det kreves spesialutstyr, ekstraarbeid, omkjøring, hjelpemann, om det er luftledninger, kabler, bommer, bruer, trange passasjer eller øvrige hindringer eller omstendigheter som vanskeliggjør adkomsten, oppstillingen av kran, lossing, eller arbeidets utførelse.

Videre må oppgis: Informasjon om samordningsansvarlig og ordensregeler på arbeidsplassen, og anvisning av hvor på arbeidsplassen maskiner skal oppstilles og drivstoff eventuelt oppbevares.

5.3 Oppdragsgiver innestår for at veier, løfte- og oppstillingsplasser som han anviser er fremkommelige, og har tilstrekkelig bæreevne, samt at de forøvrig er tjenelig til utførelsen av arbeidet. Oppdragsgiver innestår videre for at nødvendige tillatelser og beregninger foreligger for å belaste bygningsdeler, inngrep i bygninger eller anlegg. Kranutleieren plikter på forespørsel å gi oppdragsgiveren de nødvendige opplysninger om kranens akseltrykk, totalvekt, og arbeidsradie.

5.4 Enhver skade og alle meromkostninger som måtte oppstå p.g.a. manglende, uriktige, ufullstendige eller unøyaktige opplysninger fra oppdragsgivers side, kan kranutleieren kreve erstattet av oppdragsgiver. Ved vesentlige avvik kan kranutleieren dertil heve kontrakten. Kranutleieren har videre rett til å kreve erstatning for all skade på kran eller utrustning som voldes av oppdragsgiver, hans ansatte eller andre som handler på hans vegne.

5.5 Alt løfteredskap og løfteutstyr, som skal benyttes ved løftet, og som stilles til disposisjon av oppdragsgiveren, skal være i samsvar med offentlige krav.

5.6 Oppdragsgiver skal holde fri telefon, telefax, spise-, skifte- og vaskebrakke for kranutleierens ansatte.

5.7 Dersom oppdraget tilsier bruk av hjelpemann, assistanse til stopping, lastsikring eller som signalmann, plikter oppdragsgiver å sørge for slikt tilgjengelig personale, og at disse innehar de nødvendige kvalifikasjoner for det arbeid de skal utføre.

5.8 Finner kranutleieren etter en fagmessig vurdering at oppdraget må gjennomføres med en større kran eller annen kran type enn det som er bestilt eller som de gitte opplysninger har gitt grunnlag for, plikter oppdragsgiveren å akseptere dette og godtgjøre kranutleieren for alle ekstrakostnader i.h.t. punkt 5.4, herunder også ventetid og fortjeneste på den bestilte kranen. Kranutleieren plikter å fullføre oppdraget dersom anvendelig kran kan skaffes innen rimelig tid.

6. Utstyr, emballasje mm.

6.1 Dersom ikke annet er særskilt avtalt, stiller kranutleieren kran og fører samt vanlig utstyr til disposisjon slik at oppdraget kan gjennomføres.

Krever løfteoppdraget spesialutstyr, må dette angis ved bestilling. Må spesialutstyr anskaffes særskilt, bekostes dette av oppdragsgiver.

6.2 Det påligger oppdragsgiveren å sørge for at det som skal løftes er forsvarlig emballert, beskyttet mot vær o.l. Skulle kranutleieren finne at de tiltak som er gjort av oppdragsgiveren ikke er tilfredsstillende, har han rett til for oppdragsgivers regning å gjøre det som viser seg å være nødvendig. Dersom kranutleieren unnlater å gå til tiltak som er nevnt i avsnittet ovenfor, innebærer ikke dette under noen omstendighet erstatningsplikt for ham dersom skade oppstår.

6.3 Kranutleieren har ansvaret for:

- a) at arbeidet utføres på fagmessig måte.
- b) at kran med dertil hørende utrustning er i god stand, og i overensstemmelse med gjeldene sikkerhetskrav.
- c) at kranen håndteres av kompetent og utdannet personale.
- d) at gyldige sertifikater foreligger.

7. Kontrakt

7.1 Kontrakt om et arbeid anses inngått når kranutleieren har meddelt oppdragsgiveren muntlig eller skriftlig at arbeidet kan utføres.

7.2 Tilbudt priser herunder tilbud er bindende i 30 - tredve - dager om intet annet særskilt avtales.

8. Avbestilling

8.1 Dersom oppdragsgiveren avbestiller oppdraget har kranutleieren rett til en godtgjørelse på 10 % av oppdragets antatte størrelse dog minst kr. 2.000,-. Er oppdraget timesprisarbeid og sannsynlig størrelse på oppdraget ikke kan fastslås skal alle forberedelsesarbeider godtgjøres fullt ut etter gjeldende timepris dog minst 3 timers debitering.

8.2 Dersom oppdraget avbestilles, men deretter likevel gjennomføres av en annen kranutleier eller av oppdragsgiveren selv, har kranutleieren rett til full erstatning herunder også erstatning for tapt fortjeneste. Erstatningen settes ikke i noe tilfelle lavere enn kr. 5.000,-.

9. Heving

9.1 Oppdragsgiver skal oppfylle sin opplysningsplikt etter pkt. 5 innen 10 dager før arbeidets oppstart hvis ikke annet er avtalt. Oversittes fristen gir dette kranutleieren rett til umiddelbart å heve avtalen. Tilsvarende gjelder om de avgitte opplysninger er feilaktige.

9.2 Dersom oppdragsgiver under det pågående arbeid unnlater i rett tid å oppfylle sine betalingsforpliktelser, innstiller sine betalinger eller forøvrig har betalingsproblemer, begjærer gjeldsforhandling, blir begjært konkurs, eller på annen måte tilsidesetter sine forpliktelser etter denne avtale, kan kranutleier med umiddelbar virkning heve avtalen, om ikke oppdragsgiver straks stiller betryggende sikkerhet for sin betalingsforpliktelse etter kontrakten.

9.3 Dersom oppdragsgiveren grovt misligholder sine plikter etter disse bestemmelser, bryter sikkerhetsregler eller på annen måte foretar eller unnlater å foreta handlinger som medfører risiko på personell eller utstyr kan kranutleieren straks heve kontrakten.

9.4 Ved heving grunnet oppdragsgiverens forhold i henhold til pkt. 9.2, 9.3 eller på annen måte, kan kranutleieren kreve full erstatning herunder også erstatning for uteblitt fortjeneste.

9.5 For heving grunnet forhold utenfor oppdragsgiverens kontroll kan kranutleieren kreve full erstatning for alle påløpte kostnader i anledningen oppdraget. Utført oppdragstid skal godtgjøres til avtalt pris.

10. Øvrige ansvarsbestemmelser.

10.1 Kranutleieren svarer ikke for tap på grunn av forsinkelser med mindre dette er særskilt avtalt.

10.2 Kranutleier har heller ikke ansvar for følgeskader, skade som skyldes kontrakt eller rent formuetap.

10.3 Kranutleieren er uten særskilt avtale ikke ansvarlig overfor oppdragsgiveren for skader med mindre han eller noen som handler for ham, har utvist forsett eller erstatningsbetingende uaktsomhet og dette er årsaken til den forvalgte skade.

10.4 Uten særskilt avtale er ethvert erstatningsansvar uansett begrenset til kr. 100.000,- pr. skadegjørende handling. Hvor flere skadetilfeller kan henføres til samme skadeårsak regnes dette som en skade.

10.5 Dersom oppdraget er avhengig av signalmann og / eller andre hjelpemenn fra oppdragsgiver, er kranutleier ikke ansvarlig for skader som oppstår på grunn av mangelfull lastsikring, feilstopping, uriktig, ufullstendig og / eller uklart signalgivning. Kranutleier har heller ikke ansvar for andre skader disse ved sin handling forårsaker.

10.6 Kranutleieren har intet ansvar for skader etter forurensningsloven, med mindre skaden skyldes forsettighet eller erstatningsbetingende uaktsom handling fra kranutleieren eller en av hans ansatte. Om krav allikevel rettes mot kranutleieren av tredjemann, har kranutleieren rett til full regress av oppdragsgiveren. Dette gjelder også eventuelle følgeskader.

11. Fritaksgrunner - Force Majeure.

11.1 Dersom kontrakten hindres eller blir uforholdsmessig byrdefull å fullføre av årsaker som ligger utenfor kranutleierens kontroll, så som arbeidskonflikt, driftsavbrudd, maskinhavari, værhindringer, brann, ulykke, krig, naturkatastrofe, offentlige restriksjoner, unnlatelser eller påbud, valutarestriksjoner, oppstand eller opprør, knapphet på varer, innskrenkninger i tilførsel av drivstoff, feil ved eller forsinket levering, feil ved beskrivelse, utførelse, materialer, utstyr m.m, og forøvrig andre omstendigheter som fritar etter reglene om force majeure, kan kranutleieren kreve godtgjort for merutgifter/ventetid, og/eller heve kontrakten.

De ovenstående omstendigheter er fritaksgrunner hvis deres innvirkning på avtalens oppfyllelse ikke var kjent da avtalen ble inngått.

11.2 Den part som vil påberope seg fritaksgrunner etter pkt.11.1 er pliktig til uten opphold å underrette den annen part om det oppstår, og likeså om omstendighetens opphør.

11.3 Oppstår en situasjon som beskrevet i pkt. 11.1, og denne anføres av kranutleieren, har begge parter rett til å heve kontrakten. Heving skal i så fall skje skriftlig.

12. Forsikringer

12.1 Kranutleieren er pliktig til på egen bekostning å sørge for slik forsikring som er pålagt i lov eller offentlig forskrift.

12.2 Dersom oppdragsgiveren ønsker særskilt forsikring tegnet av kranutleieren må dette avtales særskilt. I så fall inngår forsikringsvilkårene som en del av avtalen mellom partene. Kostnadene vedrørende slik forsikring belastes oppdragsgiver som et tillegg til den pris som følger av pkt.3 og 4.

13. Betalingsvilkår

13.1 Er oppdraget gitt av flere oppdragsgivere er disse solidarisk ansvarlig for betaling overfor kranutleieren.

13.2 Betaling skal skje i henhold til avtalt betalingsplan eller mot faktura etter at arbeidet er slutført. Ved betaling mot faktura skal betaling være erlagt innen 30 dager regnet fra fakturaens dato, hvis ikke annet er særskilt avtalt.

13.3 Ved for sen betaling svares morarenter i henhold til gjeldende lov, om ikke annet er særskilt avtalt.

14. Tvister

14.1 Eventuelle tvister som gjelder disse kontraktsbestemmelser skal løses for de alminnelige domstoler med mindre begge parter skriftlig aksepterer voldgiftsbehandling.

14.2 Tvister løses etter gjeldende rett i det land kranutleieren har sitt hovedkontor og kranutleierens verneing vedtas som behandlingssted.

15. Ikrafttreden

15.1 Disse bestemmelser trer i kraft fra den tid Kranutleierens Landsforening og Svenska Mobilkran foreningen fastsetter.